

Hevur tú ein spurning ella onkran trupulleika, sum tú kundi ynskt tør at fingið viðgjordan í hesum teiginum.

Spyr Sosialin

Skriva til: Sosialurin, postsmoga 76, 3800 Argir. Merk brævbjálvan »Spyr Sosialin«.

Tvøst og spik

— hvussu vandamikið er tað at eta.

Fyri nokrum árum síðan heitti Heilsufroðisliga Starvsstovan á fólk um ikki at eta tvøst og spik meira enn eina ferð um vikuna, vegna vanda fyri kviksilvureitran, skrivar ein lesari.

Vanliga plagrar ein áheit-

an av hesum slag at verða endurtikin, um vandi er á ferð. Mær vitandi er ikki soleiðis í hesum fori.

Kann brævkassin upplýsa um metingina, sum stovnurin gjørdi um grind, óbroytt?

Ahugavert hevði eisini

verið at fingið nágreinligar upplýsingar um hesa fodi. Hvussu við hvalalivur og nýrum?

Eyðun Joensen, sál-arfrøðingur

Marjun Sigurdsdóttir, sosialráðgevi

Marnar Simonsen, lækni

Fríða Patursson, lögfrøðingur

Marjun Hanusardóttir, deildarleiðari á Heilsufroðisligu Starvsstovuni sigur um hetta:

— Tað var í 1977, at vit sendu út eina ávaring, um bert at eta grindatvøst eina ferð um vikuna og eisini, at tað ikki var ráðiligt at eta grindalivur. Vit søgdu tá, at um fólk ótu grindalivur, so skuldi tey bert gera tað eina ferð um mánaðin, og at ein tá ikki átti at eta grindamat í sama mánaða.

— Vit halda frameftir fast við hesa ávaring.

Í mun til t.d. tosk og hýsu, so liggur grind nógv hægri í føðiketuni. T.v.s., at grind etur dýr, sum upp- aftur eta onnur dýr. Umframt hetta, so hevur grind hægri livialdur. Útskiðtið av kviksilvuri í grind, gongur eisini ógvuliga seint, og tí hópast

upp kviksilvur í kropsheldini — serliga í innvolum t.d. í livur og hjarta, sigur Marjun Hanusardóttir.

— Flest øll lond nýta eitt mark fyri, hvat er góðkent av ymsum evnum í matvørum. Viðvíkjandi kviksilvur innihald, so er vanligt at loyva hægst eitt mg/kg. Onnur lond nýta enn lægri tøl, t.d. 0,7 mg/kg.

Sambært kannarar í 1977 var miðal innihaldið av kviksilvur í tvøsti 2 mg/kg. Livur og hjarta uml. 70mg/kg, og nýra 7mg/kg. Spik hevði lægri kviksilvur innihald, umleið 0,7mg/kg.

Marjun Hanusardóttir sigur, at Starvsstovan saman við Náttúrugripasavninum í lötuni gera kanningar, um benda á, at viðurskiðini við kviksilvurinnihald í grind, ikki eru broytt síðan 1977.

— Altjóða heilsuligi felagsskapurin WHO setti í 1976 vegleiðandi mongdina av kviksilvur innihald í føðini at verða 0,005mg/kg. líkamsvekt um vikuna. Eftir hesum kann vera mett, at t.d. ein persónur, sum vigar 70 kg., helst ikki skal fáa meira enn 0,35mg kviksilvur um vikuna, sigur Marjun Hanusardóttir.

— Ut frá hesum miðalvirði av ávikavist grindatvøsti, spiki og livur, skal ein bert eta hesa mongd um vikuna: 175 gr. av

grindatvøsti, 5 gr. av livur og 1500 gr. av spiki.

Hetta er bert ein tilráðing, sum vit geva fólk, men tað er ivaleyst rætt at siga, at fólk skulu eta tvøst til dogurða eina ferð um vikuna, og als ikki eta grindalivur. Etur ein nýra sum doguramat, so skal ein als einki annað eta av grind í sama mánaða.

Mótvegis grind er finnhvalur á einum lægri stigi í føðiketuni, av tí at hann livir av æti í sjónum. Tað hevur við sær, at kviksilvur innihaldið er á sama støði sum vanligum fiskasløgum.

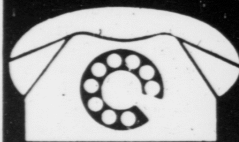
At enda sigur Marjun Hanusardóttir, at út frá teirri vitan sum er til hesi fyrbrigdi í dag, so er rættast at halda seg til tilráðingina hjá Heilsufroðisligu Starvsstovuni.

Hvat hendur, um ein fær ov nógv kviksilvur?

So verður viðkomandi kviksilvur eitradur, og tað førir við sær, at nervaskipanin verður ávirkad. Tað myndar seg á tann hátt, at ein fær ótrygt gongulag, hevur ilt við at stýra limunum, sjónin verður eisini ávirkad eins og hoyrievnið. Hetta er tó nakað, sum ikki kemur soleiðis í einum, men kann koma við árunum, um ein persónur gjøgnum langa tíð fær ov nógv kviksilvur gjøgnum matin.

Dagny

Tit ringja — vit skriva

Ringið telefon

11820

Telefonóskil

Ein lesari úr Vágnum ringdi til Sosialin og klagði sína neyð.

Hann starvast á skrivstovu, har nógv tíð fór við, at geva boð um telefonetið.

— Tað hendir ikki so sjáldan, at eg komi inn á aðrar samrøður, — alt ov ofta í seinastuni, sigur lesarin.

— Ikki bert fær ein persónligar upplýsingar um

fólk, men serliga trupult var tað í seinastu viku, at eg kom inn á samrøðu, sum ein peningastovnur hevði við ein privatpersón. Eg legði hornið á aftur beinanvegin og ringdi upp aftur, men eg kom inn á somu linju aftur! Í kvøldtímunum plagi eg at ringja til familju í Danmark. Tá hendir ofta, at ein hoyrir tað klikkja í horninum og goðskan á sambandinum minskar.

Er tað tí onkur kemur

inn á linjuna, sum eg nýti?

Eg tori ikki at nýta telefonina. Ein veit ongantíð, um onnur fólk hoyra samrøðuna.

Hvussu ber tað til?

Boða frá á rætta stað

Sólbjörn Jacobsen, telefonverksstjóri, sigur við Sosialin, at tað hendir av og á, at ólag kemur í. Tað kann tó rættast aftur, so slíkar hendingar ikki koma fyrri.

Telefonfelagin skal venda sær til 0047. Hann skal greiða frá, hvar hann ringdi frá, og til hvønn. So ber til hjá telefonverkinum at finna feilin.

Viðvíkjandi uttanlands samrøðum, sigur Sólbjörn Jacobsen, at lesarin ikki nýtist at kenna seg ótryggan.

Tað er vanligt, at sambandið er eitt sindur

ójavnt, men hetta kemur av, at fleiri linjur eru settar saman á vegnum til telefonfelagin í útlandinum. Her er ikki talan um, at onnur koma inn á somu linju.

Sólbjörn Jacobsen sigur at enda, at menn av Telefonverkinum eru í Vágnum nú. Teir hava fingið fráboðan um brekið og umvæla tað í lötuni.

Dag

Um nøvn

Føðingar-dagur:

80 ár. 12. sept. fylti Jákup Jacobsen, vanligar nevnd-

ur Jákup hjá Wensili, á Glyvrum, 80 ár.

70 ár. Í dag verður Salomon Johannesen, Hellurnar, 70 ár. Hann er burturstaddur.

60 ár. 12. sept. fylti Kristina Hansen, Skála, 60 ár.

Psykologisk ráðgevingar- og viðgerðarstova

Ráðgeving og viðgerð viðv. persónligum, uppalingarligum- og hjúnarbands-trupulleikum.

samtalu- og kropsterapi

hittist eftir avtalu á tlf. 16251

Tlf. tíð mánadag — hósdag

kl. 12.30 — 1300.

Jegvan Bæk
psykologur